

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MĖGĖJŲ ŽVEJYBOS ĮSTATYMO IX-2389 2, 3, 4, 5, 11 IR 13 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Mėgėjų žvejybos kontrolės funkcijos Žuvininkystės įstatymu Žemės ūkio ministerijai buvo priskirtos nuo 2004 m. Iki 2013 m. nustatyti mėgėjų žvejybos reglamentavimo priemonės visuose žuvininkystės vandens telkiniuose buvo pavesta Aplinkos ministerijai. Funkcijų padalinimas tarp Aplinkos ministerijos ir Žemės ūkio ministerijos dirbtinai padidino žuvininkystės sektoriaus administravimo išlaidas. Mėgėjų žvejybos reglamentavimo pasiskirstymas tarp Aplinkos ir Žemės ūkio ministerijų žvejams mėgėjams nebeužtikrina vieną pagrindinių viešojo administravimo principų – „vieno langelio“ principo ir žvejai nebegali gauti visos su mėgėjų žvejyba susijusios informacijos vienoje institucijoje.

Projekto tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas mėgėjų žvejybos plėtrai.

Projekto uždaviniai: supaprastinti teisės žvejoti suteikimo tvarką, šiuo metu Žemės ūkio ministerijos reguliuojamas mėgėjų žvejybos funkcijas perleidžiant Aplinkos ministerijai, suteikti papildomų priemonių efektyviau kovoti su nelegalia žvejyba, populiarinti mėgėjų žvejybą tarp nepilnamečių asmenų, kaip sveikatai palankią laisvalaikio leidimo formą, skaidrinti, efektyvinti Mėgėjų žvejybos tarybos veiklą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Lietuvos Respublikos Seimo narys Linas Jonauskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu mėgėjų žvejybą reglamentuoja Lietuvos Respublikos mėgėjų žvejybos įstatymas (toliau – Mėgėjų žvejybos įstatymas) ir jį įgyvendinantys teisės aktai.

Mėgėjų žvejybos kontrolės funkcijos Žuvininkystės įstatymu Žemės ūkio ministerijai buvo priskirtos nuo 2004 m. Iki 2013 m. nustatyti mėgėjų žvejybos reglamentavimo priemonės visuose žuvininkystės vandens telkiniuose buvo pavesta Aplinkos ministerijai.

Vadovaujantis Mėgėjų žvejybos įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, 3 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 4 straipsnio 1, 3 ir 4 dalimis, 13 straipsnio 1 dalies 1 punktu, mėgėjų žvejybos reglamentavimo priemonės jūrų vandenyse nustato Žemės ūkio ministerija.

Vadovaujantis Mėgėjų žvejybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies nuostatomis, Aplinkos ministerijai suteikti įgaliojimai nustatyti prekybos ne mėgėjų žvejybos įrankiais tvarką, tačiau, norint sėkmingai kovoti su nelegalia žvejyba, ne mažiau svarbu nustatyti reikalavimus, kaip ne mėgėjų žvejybos įrankiai turi būti laikomi, gabenami, gaminami.

Vadovaujantis Mėgėjų žvejybos įstatymo 11 straipsnio 7 dalimi, nemokamą žvejybos teisę turi fiziniai asmenys iki 16 metų, socialinio draudimo pensininkai ir neįgalieji, taip pat - Nemuno deltos regioninio parko vandens telkiniuose nemokamai žvejoti gali ir fiziniai asmenys, deklaruojant gyvenamąją vietą Rusnės seniūnijoje.

Mėgėjų žvejybos tarybos pirmininko kadencijų skaičius šiuo metu nėra ribojama. Mėgėjų žvejybos tarybą sudaro 1 Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovas, po 2 atstovus iš Žemės ūkio ir Aplinkos ministerijos bei mėgėjų žvejybos srities visuomenės informavimo priemonių, 3 atstovai iš žuvininkystės mokslo institucijų, po 4 atstovus iš žvejų mėgėjų asociacijų, asocijuotų žvejybos ploto naudotojų.

1. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Šiomis Mėgėjų žvejybos įstatymo pataisomis siūloma mėgėjų žvejybos reglamentavimo funkcijas jūrų ir vidaus vandenyse priskirti Aplinkos ministerijai.

Sugrąžintos mėgėjų žvejybos reglamentavimo ir kontrolės jūroje funkcijos papildomų biudžeto lėšų nereikalautų. Tai sumažins Žemės ūkio ministerijos žuvininkystės sektoriaus administravimo išlaidas. Taip pat padės žvejams mėgėjams užtikrinti vieną pagrindinių viešojo administravimo principų – „vieno langelio“ principą ir gauti visą reikiamą informaciją vienoje vietoje. Aplinkos ministerijoje yra įdiegta elektroninė aplinkosaugos leidimų išdavimo sistema (ALIS), kurios pagalba žvejai mėgėjai gali įsigyti leidimus mėgėjų žvejybai į visus šalies vandens telkinius, įskaitant ir Baltijos jūrą.

Mėgėjų žvejybos įstatymo pataisa taip pat numatoma suteikti Aplinkos ministerijai įgaliojimus nustatyti ne tik prekybos ne mėgėjų žvejybos įrankiais tvarką, bet ir reikalavimus, kaip ne mėgėjų žvejybos įrankiai turi būti laikomi, gabenami, gaminami. Tikimasi, kad tai padėtų efektyviau kovoti su nelegalia žvejyba.

Siūloma išplėsti nemokamos mėgėjų žvejybos teisę ir ją suteikti galimybę naudotis asmenims iki 18 metų amžiaus. 16 – 17 metų nepilnamečiai dažniausiai dar būna išlaikomi tėvų, tarp tokio amžiaus nepilnamečių yra didžiausias nusikalstamumas. Nemokamos žvejybos teisės asmenims iki pilnametystės (18 metų) suteikimas turėtų teigiamą poveikį paauglių sveikai gyvensenai, kokybiškam užimtumui, būtų mažinamas nepilnamečių nusikalstamumas.

Taip pat įstatymo pataisa siūloma Rusnės gyventojams panaikinti teisę nemokamai žvejoti Nemuno deltos regioninio parko vandens telkiniuose. Tokia galiojanti teisė sukuria išskirtines privilegijas, kurios nėra pagrįstos.

Mėgėjų žvejybos įstatymo pataisa taip pat siekiama reformuoti mėgėjų žvejybos tarybą, efektyvinti jos darbą. Siūloma Mėgėjos žvejybos tarybos pirmininką rinkti iš viso ne daugiau nei dvejoms kadencijoms. Tokiu būdu bus sudarytos prielaidos nepriklausomam ir skaidriam vadovavimui, pirmininko atskaitomybei. Perdavus šiuo metu Žemės ūkio ministerijos turimas funkcijas, reguliuojančias mėgėjų žvejybą, Aplinkos ministerijai, siūloma sumažinti taryboje Žemės ūkio ministerijos ar jai pavaldžių institucijų atstovų skaičių iki 1 asmens. Susisiekimo ministerija reglamentuoja saugią laivybą, jos įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje tvarką, todėl siūloma į Mėgėjų žvejybos tarybą įtraukti 1 Susisiekimo ministerijos ar jai pavaldžios institucijos atstovą. Populiarėjant sportinei žūklei, siūloma į Mėgėjų žvejybos tarybą įtraukti 3 Lietuvos sportinės žūklės federacijų atstovus. Taip pat siūloma sumažinti žvejų mėgėjų asociacijų bei asocijuotų žvejybos ploto naudotojų atstovų skaičių (paliekant po 3 atstovus).

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu),

galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės. Tikimasi, kad įsigaliojusios Mėgėjų žvejybos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies pataisų nuostatos padės efektyviau kovoti su nelegalia žvejyba. Taip pat tikimasi, kad įstatymo nuostatos, kuriomis išplečiamas nemokamo žvejo bilieto naudotojų skaičius ir sudaromos galimybės žvejoti nemokamai 16-17 metų asmenis turėtų teigiamą poveikį mažinant nepilnamečių nusikalstamumą.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas Įstatymo projektas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jų plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Reikės pakeisti Mėgėjų žvejybos vidaus vandenyse taisyklės bei Mėgėjų ir limituotos žvejybos jūrų vandenyse taisyklės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo įgyvendinimui neprireiks valstybės biudžeto lėšų.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Mėgėjų žvejyba“, „Mėgėjų žvejybos taryba“, „Mėgėjų žvejybos tarybos pirmininkas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia
Seimo nariai:

Linas Jonauskas,
Gintautas Paluckas,
Tomas Bičiūnas,
Eugenijus Sabutis,
Orinta Leiputė,
Domas Griškevičius,
Kęstutis Vilkauskas,
Andrius Mazuronis,
Ligita Girskienė,
Mykolas Majauskas